

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA – 4101-016-03/2013
P/13/182

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/182 – Realizacja obowiązków w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w budynkach użyteczności publicznej w Warszawie
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Robert Kaczmarczyk, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr 87702 z 25 września 2013 r. i 88580 z 21 października 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie, 00-240 Warszawa Al. Solidarności 58
Kierownik jednostki kontrolowanej	Agnieszka Wanda Domańska, Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie ¹ (dowód: akta kontroli str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości² realizację przez Dyrektora Sądu obowiązków związanych z utrzymaniem budynków jednostki w należyтым stanie techniczno-użytkowym oraz w zakresie ochrony przeciwpożarowej w latach 2011–2013 (do czasu zakończenia kontroli).

Jednocześnie NIK ocenia negatywnie niezapewnienie możliwości ewakuacji – wskutek występujących w budynku przy Al. Solidarności 58 warunków technicznych stanowiących przesłanki do uznania budynku za zagrażający życiu ludzi³.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Jednostka przeprowadzała w wymaganych terminach i zakresach kontrole stanu technicznego budynków, realizowała wynikające z nich zalecenia oraz użytkowała budynki zgodnie z przeznaczeniem. Stan techniczny budynku Sądu przy Al. Solidarności 58⁴ nie stwarzał zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi i mienia⁵.

Budynek został wyposażony w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice, do których zapewniono dostęp. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m. in. nieprzeprowadzenia praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji budynku przy Al. Solidarności 58, nieprzeszkolenia wszystkich pracowników Sądu z zakresu bezpieczeństwa pożarowego, niepoddawania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego okresowej aktualizacji, braku protokołów z przeglądów technicznych

¹ Prezes Sądu została powołana przez Ministra Sprawiedliwości 1 maja 2010 r. na okres 4 lat.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Stan stwierdzony podczas czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzonych na zlecenie NIK przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej 14-16 października 2013 r. Protokół z ustaleń z 16 października 2013 r. Decyzja Komendanta Miejskiego PSP MZ 5580/861-1/7/8107/13 z 4 grudnia 2013 r.

⁴ Budynek Sądu objęty oględzinami przeprowadzonymi przez KM PSP oraz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

⁵ Stan stwierdzony podczas oględzin przeprowadzonych 7 października 2013 r. na zlecenie NIK przez PINB.

instalacji oświetlenia awaryjnego, przeciwpożarowego wyłącznika prądu, hydrantów wewnętrznych, braku pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej drzwi przeciwpożarowych w budynku.

Warunki techniczne budynku, tj. długość dojścia ewakuacyjnego o ponad 100% większa od parametru określonego w przepisach techniczno-budowlanych⁶, przy jednoczesnym niezrealizowaniu przez Sąd wszystkich rozwiązań zamiennych zawartych w ekspertyzie sporządzonej w 2003 r. w celu poprawy stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, a zwłaszcza wyeliminowania nieprawidłowości powodujących zagrożenie życia i zdrowia ludzi, wynikających z istniejących rozwiązań technicznych (m.in. w zakresie długości dróg ewakuacyjnych) nie zapewniają możliwości ewakuacji w ocenie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej; a tym samym stanowią podstawę do uznania budynku, zgodnie z § 16 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów⁷, za zagrażający życiu ludzi.

NIK, oceniając negatywnie ten stan uwzględniła fakt, że Sąd sukcesywnie realizował przewidziane w ekspertyzie z 2003 r. prace projektowe i budowlano-instalacyjne, a ich całkowite zakończenie jest uzależnione od możliwości technicznych i dostępnych środków finansowych, przy jednoczesnej konieczności zapewnienia ciągłości funkcjonowania budynku Sądu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Funkcjonowanie rozwiązań organizacyjnych mających na celu zapewnienie skutecznej realizacji obowiązków dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa technicznego i pożarowego budynków

Opis stanu faktycznego

1.1. Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie ma siedzibę w pięciu budynkach położonych przy Al. Solidarności 58 (trwały zarząd⁸), ul. Ogrodowej 51 A (dzierżawa⁹), ul. Ogrodowej 28/30 (najem¹⁰), ul. Schillera 10 (dzierżawa¹¹), ul. Kocjana 3 (użyczenie)¹².

Decyzją Miejskiego Konserwatora Zabytków w Warszawie z 3 lipca 1965 r. budynek Sądu położony przy Al. Solidarności 58 został wpisany do rejestru zabytków pod numerem 742.

(dowód: akta kontroli str. 10-51)

1.2. Osobą odpowiedzialną za administrowanie nieruchomościami Sądu, zapewnienie ochrony i bezpieczeństwa obiektów sądowych oraz za nadzór z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej budynku jest

⁶ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690, ze zm.).

⁷ Dz.U. Nr 109, poz. 719. Dalej: rozporządzenie w sprawie ochrony ppoż.

⁸ Budynek jest w trwałym zarządzie Sądu od 14 marca 2013. Upřednio, od 10 czerwca 2011 r. budynek był przekazany w użyczenie przez Sąd Okręgowy w Warszawie (dalej: SO).

⁹ Budynek jest dzierżawiony od m. st. Warszawy od 1 października 2012 r. Upřednio od 1 grudnia 2010 r. budynek był użyczone przez SO. Sąd Rejonowy zobowiązany jest do administrowania budynkiem, w tym przeprowadzania konserwacji i napraw.

¹⁰ Sąd wynajmuje w budynku, od 6 marca 2013 r., pomieszczenia biurowe usytuowane na II i III piętrze. Najemca zobowiązany jest wyłącznie do nakładów połączonych ze zwykłym użytkowaniem lokalu.

¹¹ Budynek jest dzierżawiony od 2 listopada 2010 r. Na dzierżawcy spoczywa odpowiedzialność za zabezpieczenie przeciwpożarowe budynku i przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych.

¹² Sąd od 24 kwietnia 2011 r., posiada pomieszczenia oddane mu przez SO w bezpłatne użyczenie. Użyczone pomieszczenia administrowane są przez Mazowiecką Instytucję Gospodarki Budżetowej Mazovia, do której należy serwis systemów przeciwpożarowych i konserwacja budowlana.

Dyrektor Sądu Pani Urszula Burkot¹³. Dyrektorowi Sądu bezpośrednio podlega Kierownik Oddziału Gospodarczego.

(dowód: akta kontroli str. 6-9, 52-55)

Pracę Oddziału Gospodarczego w zakresie inżynierii budowlanej różnych specjalności wspiera Sąd Okręgowy, który dysponuje kadrami inżynierskimi w Oddziale Inwestycji i Remontów.

(dowód: akta kontroli str. 56-68)

Konserwacje i naprawy instalacji wewnętrznych budynków, w tym instalacji przeciwpożarowych, elektrycznych oraz wentylacji i klimatyzacji były wykonywane w ramach umów zawartych przez Sąd z podmiotami zewnętrznymi.

(dowód: akta kontroli str. 69-226, 1180-1263)

W celu bieżącej administracji budynkami przy ul. Ogrodowej 28/30, Al. Solidarności 58 oraz Schillera 10 wyznaczono pracowników administracyjnych Sądu, do których obowiązków należało m.in.: zlecenie okresowych przeglądów budynków, podejmowanie czynności mających na celu ich utrzymanie w należytym stanie techniczno-użytkowym, zlecenie napraw i kontrola ich wykonania, prowadzenie ksiąg obiektu budowlanego,

(dowód: akta kontroli str. 227-240)

1.3. W okresie objętym kontrolą do Sądu nie wpłynęły żadne skargi lub wnioski dotyczące bezpieczeństwa technicznego lub pożarowego zajmowanych przez Sąd budynków.

(dowód: akta kontroli str. 241-243)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹⁴ działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze

2. Realizacja obowiązków związanych z utrzymaniem budynków w należytym stanie techniczno-użytkowym

2.1. Kontrole stanu technicznego budynków Sądu

Opis stanu
faktycznego

2.1.1. Zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁵ w Budynku Sądu przy ul. Ogrodowej 51A i Al. Solidarności 58 przeprowadzane były wymagane okresowe kontrole elementów budynku i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujące podczas użytkowania obiektu, kontrole instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska oraz kontrole przewodów kominowych, jak również stanu technicznego budynku oraz jego estetyki.

(dowód: akta kontroli str. 244-515)

Osoby dokonujące okresowych kontroli posiadały wymagane prawem uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności.

(dowód: akta kontroli str. 244-515)

Zalecenia wynikające z protokołów kontroli były wykonane w ramach zawartych umów oraz poprzez zawieranie umów na kolejne roboty budowlane.

(dowód: akta kontroli str. 531-681)

¹³ Dyrektor Sądu została powołana przez Ministra Sprawiedliwości 1 stycznia 2013 r.

¹⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

¹⁵ Dz.U. z 2013 r., poz. 1409.

2.1.2. W nocy z 17 na 18 marca 2011 r. na skutek silnego wiatru uszkodzeniu uległ dach budynku przy Al. Solidarności 58. Awaria została usunięta, co zostało potwierdzone protokołem odbioru robót z 21 kwietnia 2011 r. Wymagany przegląd techniczny konstrukcji i pokrycia dachu tego budynku przeprowadzono 17 listopada 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 516-530)

2.1.3. W okresie objętym kontrolą planowane wydatki na prace remontowe, konserwacyjne i modernizacyjne były wykonywane w całości, nie wystąpiły braki w finansowaniu robót. Planując wydatki na poszczególne lata uwzględniono w nich wydatki na realizację zaleceń z przeglądów technicznych. W 2011 r. na te cele wydatkowano kwotę 569,6 tys. zł., w 2012 r. kwotę 712,8 tys. zł, a w 2013 r., do zakończenia kontroli, wydatkowano kwotę 244,6 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 682-744)

2.1.4. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla m.st. Warszawy przeprowadził 7 października 2013 r., na zlecenie NIK, kontrolę stanu technicznego budynku Sądu przy Al. Solidarności 58. W wyniku kontroli nie stwierdzono występowania w budynku zagrożeń bezpieczeństwa ludzi i mienia.

(dowód: akta kontroli str. 745-746)

2.2. Dokumentacja budowy, książka obiektu budowlanego

Sąd posiadał dokumentację budynku przy Al. Solidarności 58, o której mowa w art. 60 i 63 ustawy Prawo budowlane. Dla ww. obiektu oraz obiektu położonego przy ul. Ogrodowej 51A prowadzone są książki obiektu budowlanego według wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego¹⁶.

Kontrola książek obiektu budowlanego wykazała, że niezgodnie z wymogami określonymi w § 5 lit c i d oraz § 6 pkt 4 przywołanego rozporządzenia, w książce dla budynku przy Al. Solidarności 58 dokonano część wpisów ołówkiem, nie wszystkie przekreślenia zostały podpisane oraz zaopatrzone datą przekreślenia, brak jest wpisu protokołu odbioru obiektu oraz pozwolenia na użytkowanie. W książce obiektu dla budynku przy ul. Ogrodowej 51A część danych jest wpisana ołówkiem, dokonano usunięcia zapisu korektorem oraz skreśleń bez zaopatrzenia ich datą i podpisem.

(dowód: akta kontroli str. 747-753, 763-815)

Dyrektor Sądu wyjaśniła, że wpisy w książkach obiektów budowlanych były dokonywane przed przejęciem przez Sąd książek obiektów budowlanych. Podobnie usunięcie zapisów korektorem oraz dokonywanie przekreśleń bez zaopatrzenia ich podpisem i datą miało miejsce przed przejęciem książek obiektów budowlanych przez Sąd. Brak wpisu protokołu odbioru obiektu oraz pozwolenia na użytkowanie spowodowane są tym, iż budynek ten pochodzi z 1914 r. – dokumenty te prawdopodobnie zginęły podczas działań wojennych, jednak brak jest pełnej wiedzy na ten temat

(dowód: akta kontroli str. 839-842)

Sąd Rejonowy otrzymał książki obiektów budowlanych dla budynków położonych przy Al. Solidarności 58 i ul. Ogrodowej 51 A od Sądu Okręgowego 12 maja i 7 lipca 2011 r. w związku z przejęciem trwałego zarządu nad tymi budynkami.

(dowód: akta kontroli str. 754-762)

¹⁶ Dz.U. Nr 120, poz. 1134.

2.3. Zgłaszanie robót remontowych do organu administracji architektoniczno-budowlanej, wykonywanie robót budowlanych na podstawie pozwolenia na budowę

W okresie objętym kontrolą w budynku Sądu przy Al. Solidarności 58 prowadzone były roboty budowlane, wymagające uzyskania pozwolenia na budowę oraz zgody Stołecznego Konserwatora Zabytków. Były to: przebudowa szybu windowego, przebudowa pomieszczeń podziemia na stołówkę, budowa instalacji wentylacji mechanicznej, napowietrzenia przeciwpożarowego i klimatyzacji archiwów, remont wewnętrznej instalacji hydrantowej wraz z montażem zestawu pompowego. We wszystkich wymienionych przypadkach uzyskano wymagane pozwolenia oraz zgodę Stołecznego Konserwatora Zabytków.

(dowód: akta kontroli str. 816-836)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

3. Realizacja obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej

3.1. Opracowanie i wdrożenie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż. opracowano i wdrożono instrukcje bezpieczeństwa pożarowego: 8 lipca 2013 r.¹⁷ dla budynku przy Al. Solidarności 58 i 22 października 2013 r.¹⁸ dla budynku przy ul. Ogrodowej 51A. Instrukcje zawierały wszystkie elementy określone w § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż. oraz zostały przesłane do Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej Miasta Stołecznego Warszawy.

(dowód: akta kontroli str. 843-988)

Wbrew wymogowi określonymu w § 6 ust. 7 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż. instrukcje bezpieczeństwa pożarowego nie były poddawane okresowej, co dwa lata, aktualizacji.

Dyrektor Sądu wyjaśniła, że dłuższy okres aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla budynku przy Al. Solidarności 58 wynikał z prowadzonych systematycznie prac związanych z zabezpieczeniem pożarowym – dokonywano zmian, modernizacji systemu bezpieczeństwa pożarowego. Po zakończeniu prowadzonych prac można było jednoznacznie określić system zabezpieczeń pożarowych budynku.

(dowód: akta kontroli str. 839-842)

3.2. Szkolenia z zakresu bezpieczeństwa pożarowego.

W Sądzie zatrudniony jest Inspektor ds. bezpieczeństwa i higieny pracy. Posiada on ukończony kurs dla inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

(dowód: akta kontroli str. 989-996)

¹⁷ Poprzednio obowiązująca instrukcja bezpieczeństwa pożarowego została opracowana w maju 2006 r.

¹⁸ Poprzednio obowiązująca instrukcja bezpieczeństwa pożarowego została opracowana w lutym 2000 r.

Spośród wszystkich pracowników Sądu, siedemnastu nie zostało zapoznanych z przepisami przeciwpożarowymi, co było niezgodne z art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 997-1052)

Dyrektor Sądu wyjaśniła, że wśród siedemnastu pracowników, którzy nie zostali przeszkoleni, w większości są sędziowie, którzy z uwagi na planowanie sesji z dużym wyprzedzeniem, na 2-3 miesiące przed ich realizacją oraz inne obowiązki nie mogli uczestniczyć we wcześniej wyznaczonych terminach szkoleń. Ostatnie szkolenie miało miejsce 19 września 2013 r. Kilka osób miało w tym czasie zwolnienia lekarskie. Powyższe osoby zostaną w pierwszej kolejności, w najbliższym czasie, skierowane na szkolenie przeciwpożarowe. Zostały wydane stosowne polecenia w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 841)

3.3. Zapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji.

3.3.1. Zagadnienia związane z zapewnieniem odpowiednich warunków ewakuacji osobom przebywającym w budynku, wyposażeniem w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz utrzymywaniem dróg pożarowych w stanie umożliwiającym ich wykorzystanie przez jednostki ochrony przeciwpożarowej objęte zostały kontrolą przeprowadzoną przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej na zlecenie NIK 14-16 października 2013 r. w budynku Sądu przy Al. Solidarności 58.

W wyniku kontroli nie sformułowano uwag w zakresie wyposażenia budynku w wymagane urządzenia ppoż. i gaśnice oraz w zakresie dostępu do tych urządzeń, gaśnic i źródeł wody.

Jednocześnie w wyniku przeprowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych stwierdzono:

- nieprzeprowadzenie praktycznego sprawdzenia warunków i organizacji ewakuacji w obiekcie,
- brak protokołów z badań sprawności technicznej instalacji wewnętrznych 25 z węzłem półsztywnym, systemu sygnalizacji pożarowej, stałych urządzeń gaśniczych, instalacji wewnętrznej mechanicznej, badania sprawności technicznej i funkcjonalności przeciwpożarowego wyłącznika prądu,
- w protokole z 9 września 2013 r. z kontroli oświetlenia ewakuacyjnego, brak informacji na temat czasu działania oraz natężenia oświetlenia, oraz brak informacji na temat spełnienia wymogów normy PN-EN 1838:2005,
- niezastosowanie się w pełni do rozwiązań zamiennych zawartych w ekspertyzie z 2003 r.²⁰ – nie wykonano „zamknięcia drzwi o odporności ogniowej EI 30 wszystkich pomieszczeń wychodzących na klatkę schodową”, „układów wentylacyjnych zapobiegających zadymianiu klatki schodowej i korytarzy na II i III piętrze uruchamianych z czujek dymu i ręcznie” (klatka schodowa wyposażona jest w instalację zadymianiu połączoną z systemem sygnalizacji pożarowej), „przystosowania okien na szczytach korytarzy na II i III piętrze do działań ratowniczych”, „przebudowy drzwi prowadzących na dziedziniec wewnętrzny i wyposażenia ich w dźwięnie antypaniczne”,

¹⁹ Dz. U z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 ze zm. Dalej: ustawa o ochronie ppoż.

²⁰ W 2003 r. w celu poprawy stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, a zwłaszcza wyeliminowania nieprawidłowości powodujących zagrożenie życia i zdrowia ludzi, wynikających z istniejących wówczas rozwiązań technicznych (m.in. przekroczenie dopuszczalnej długości dojścia ewakuacyjnego o ponad 100 % w stosunku do obowiązujących przepisów) sporządzona została ekspertyza stanu ochrony przeciwpożarowej. Na podstawie ekspertyzy Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej województwa mazowieckiego z siedzibą w Warszawie wydał postanowienie uzgadniające rozwiązania zastępcze poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego budynku.

- niewywieszenie instrukcji postępowania na wypadek powstania pożaru z wykazem telefonów alarmowych,
- nieoznakowanie przeciwpożarowego wyłącznika prądu,
- składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służącym celom ewakuacyjnym (w tym m.in. ławki i stoliki na klatkach schodowych i korytarzach),
- niewyposażenie części drzwi w samozamykacze.

W wyniku rozpoznania operacyjnego 16 października 2013 r. dowódca zastępu strażackiego stwierdził m.in. brak możliwości prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych w budynku przy Al. Solidarności 58 od strony skrzydła wschodniego (z uwagi na rosnące drzewa) oraz ograniczoną możliwość prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych od strony skrzydła zachodniego (ze względu na tramwajową sieć trakcyjną).

(dowód: akta kontroli, str. 1073-1077)

Do zakończenia kontroli NIK, Dyrektor Sądu przedstawiła protokoły: przeglądu gaśnic proszkowych (z 10 maja 2013 r.), przeglądu i badania parametrów hydraulicznych wewnętrznej instalacji wodociągowej przeciwpożarowej w budynku oraz hydrantów naziemnych kolumnowych DN 80 (z 18 lipca 2012 r.), kontroli oświetlenia ewakuacyjnego (z 9 września 2013 r.), elektronicznych systemów zabezpieczeń (z 17 września 2013 r.), przeglądu instalacji wentylacyjnej i klimatyzacji (z 10 października 2013 r.), protokół z pomiarów wydajności oraz hałasu i prób pożarowych układów wentylacyjnych (z sierpnia 2012 r.). W trakcie przeglądu dokonano próbnego zadymienia i sprawdzono skuteczność działania napowietrzenia klatki schodowej w razie pożaru, jak również sprawdzono współdziałanie pracujących urządzeń i klap przeciwpożarowych – próba wypadła pozytywnie.

Przeprowadzono również próbę działania przeciwpożarowego wyłącznika prądu, usunięto szafę z materiałów drewnopochodnych z klatki schodowej prowadzącej na strych. Wyposażono drzwi w samozamykacze, wywieszono instrukcje postępowania na wypadek powstania pożaru z wykazem telefonów alarmowych oraz oznakowano przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

(dowód: akta kontroli str. 841, 1092-1130, 1131-1150, 1152)

Odnosnie uwag stwierdzonych w protokole z czynności kontrolno-rozpoznawczych KM PSP Dyrektor Sądu wyjaśniła m.in., że rozwiązania zamienne zawarte w ekspertyzie z 2003 r. są realizowane sukcesywnie w miarę posiadanych środków; teren opisany w protokole – przylegający do Sądu nie stanowi jego własności; protokół z badania sprawności systemu sygnalizacji pożarowej będzie sporządzony po zakończeniu trwających prac modernizacyjnych instalacji hydrantowej; zamontowane w budynku są drzwi stylizowane zostały pokryte przez wykonawcę preparatem ogniochronnym Fobis posiadającym aprobatę techniczną Instytutu Techniki Budowlanej. Dyrektor Sądu wyjaśniła również, że w budynku Sądu wykonana jest wentylacja mechaniczna nawiewna na klatkę schodową z 4 klapami przewałowymi, umieszczonymi w przegrodach oddzielających korytarze II i III, przez które następuje napowietrzenie ww. korytarzy. Jednocześnie poprzez otwarcie okien siłownikami, które są zlokalizowane na III piętrze klatki schodowej oraz w ścianach zewnętrznych korytarzy, na skutek wywołania nadciśnienia następuje oddymianie oknami klatki schodowej oraz korytarzy na II i III piętrze. Drzwi prowadzące na dziedziniec posiadają szerokość 130 cm. Zostaną one wyposażone w dźwignię antypaniczną, która została już zamówiona. W świetle § 253 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich

usytuowanie nie jest wymagane wyposażenie szybu windowego w instalację oddymiania w budynku przy Al. Solidarności 58. Natomiast z uwagi na konieczność zapewnienia interesantom godnych warunków ławki i stoliki z materiałów drewnopochodnych są niezbędne w obiekcie Sądu.

(dowód: akta kontroli str. 841, 1151-1176)

3.3.2. W związku z ustaleniami kontroli Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej wydał 4 grudnia 2013 r. cztery decyzje²¹ nakazujące: usunięcie z dróg komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji materiałów palnych²²; zapewnienie właściwej długości dojścia ewakuacyjnego w budynku lub zastosowanie rozwiązań zamiennych w odniesieniu do tych wymagań, w przypadku braku możliwości ich realizacji w pełnym zakresie (z terminem realizacji do 31 grudnia 2015 r.); zapewnienie dojazdu pożarowego do budynku, odpowiadającego wymaganiom przepisów w zakresie niewystępowania drzew i innych elementów zagospodarowania terenu o wysokości przekraczającej 3m, umożliwiających dostęp do elewacji budynku za pomocą podnośników i drabin mechanicznych znajdujących się pomiędzy drogą pożarową a budynkiem, lub zastosowanie rozwiązań zamiennych (do 31 grudnia 2015 r.); wykonanie przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych instalacji oświetlenia awaryjnego, przeciwpożarowego wyłącznika prądu, hydrantów wewnętrznych (do 31 marca 2014r.); doprowadzenie do stanu pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej drzwi przeciwpożarowych w budynku (do 31 marca 2013 r.).

(Dowód: akta kontroli, str. 1264-1278)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niepoddawanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego okresowej aktualizacji, wymaganej § 6 ust. 7 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż.,
2. Niezapoznanie wszystkich pracowników Sądu z przepisami przeciwpożarowymi, co było niezgodne z art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy o ochronie ppoż.,
3. Nieprzeprowadzenie praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji budynku przy Al. Solidarności 58, niezgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż.
4. Nieprawidłowości stwierdzone w protokole z czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzonych przez KM PSP 14-16 października 2013 r., oraz w decyzjach KM PSP z 4 grudnia 2013 r. opisane w pkt 3.3. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w obszarze obejmującym realizację obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²³, wnosi o:

- 1) usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli przeprowadzonej na zlecenie NIK przez straż pożarną w terminie i zakresie wskazanym w decyzji wydanej przez KM PSP (po uprawomocnieniu się decyzji),

²¹ Decyzje: MZ 5580/861-1/5/8105/13, MZ 5580/861-1/6/8106/13, MZ 5580/861-1/7/8107/13 oraz MZ 5580/861-1/8/8109/13.

²² Od Decyzji MZ 5580/861-1/6/8106/13 zawierającej to zalecenie Dyrektor Sądu wniosła 17 grudnia 2013 r. odwołanie do Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego PSP.

²³ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

- 2) przeszkolenie wszystkich pracowników Sądu z zakresu bezpieczeństwa pożarowego,
- 3) przeprowadzenie praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji budynku Sądu położonego przy Al. Solidarności 58,
- 4) doprowadzenie ksiązek obiektów budowlanych budynków Sądu przy Al. Solidarności 58 i ul. Ogrodowej 51A do stanu zgodnego z wymaganiami rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, grudnia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Robert Kaczmarczyk
doradca prawny